

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

IXe KAMER

A R R E S T

**nr. 234.119 van 14 maart 2016
in de zaak A. 210.478/IX-8225**

In zake: Robert BOGAERTS
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Els Desair en Benjamin d'Hollander
kantoor houdend te 2000 Antwerpen
Rijnkaai 93 - Hangar 26
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen:

de HOGESCHOOL GENT
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Patrick Devers
kantoor houdend te 9000 Gent
Kouter 71 - 72
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 21 oktober 2013, strekt tot de nietigverklaring van de beslissing van de algemeen directeur van de Hogeschool Gent van 10 juli 2013 houdende de weigering tot het verlenen van uitstel van de ambtshalve oppensioenstelling aan Roger Bogaerts tot 1 februari 2014.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en de verzoekende partij heeft een memorie van wederantwoord ingediend.

Auditeur Barbara Speybrouck heeft een verslag opgesteld.

De verzoekende partij en de verwerende partij hebben een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 7 maart 2016.

Kamervoorzitter Geert Van Haegendoren heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Benjamin d'Hollander, die verschijnt voor de verzoekende partij en advocaat Nathan Burssens, die *loco* advocaat Patrick Devers verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Auditeur Barbara Speybrouck heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. Verzoeker is in het academiejaar 2012-2013 voltijds vastbenoemd artistiek docent, opleidingsvoorzitter binnen de vakgroep Film, Fotografie en Drama van de faculteit KASK-Koninklijk Conservatorium van de Hogeschool Gent.

In juli 2013 bereikt verzoeker de leeftijd van 65 jaar, zodat hij in principe op 1 augustus 2013 op pensioen wordt gesteld.

3.2. Op 15 januari 2013 richt verzoeker zich tot de raad van bestuur van de Hogeschool Gent.

Hij vraagt in de eerste plaats de toestemming om het academiejaar waarin hij de leeftijdsgrens voor pensionering bereikt, te mogen voleindigen.

Hij wijst er voorts op dat (toenmalig) artikel 92, § 1, tweede lid, van het decreet van 13 juli 1994 ‘betreffende de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap’, zoals ingevoegd bij decreet van 21 december 2012, vanaf 1 januari 2013 voorziet “in een nieuwe mogelijkheid tot tewerkstelling in het onderwijs na de leeftijd van 65 jaar, met name een uitstel van de ambtshalve oppensioenstelling met één academiejaar” en hij vraagt toestemming om ook daarvan gebruik te maken “en nog tot en met academiejaar 2013-2014 actief [te] blijven als drama-docent en [zijn] mandaat [te] volmaken als opleidingsvoorzitter”.

Op 28 mei 2013 vraagt verzoeker aan de decaan nogmaals, met toepassing van de nieuwe mogelijkheid om de ambtshalve oppensioenstelling met maximum één academiejaar uit te stellen, formeel uitstel tot (ditmaal) 31 januari 2014.

3.3. De algemeen directeur van de hogeschool verleent op 11 juni 2013 op gunstig advies van de departementsraad aan verzoeker de toestemming om het academiejaar 2012-2013 te voleindigen.

3.4. Op 18 juni 2013 verleent de departementsraad een negatief advies over verzoekers vraag om zijn ambtshalve oppensioenstelling uit te stellen tot 1 februari 2014. Er wordt in het advies toegelicht:

“De faculteit kan momenteel geen bijkomende financiële engagements aangaan die niet waren voorzien in de personeelsformatie, aangezien er een onvoorziene financiële inlevering dient te gebeuren op de lopende begroting personeel 2013 (wegens een hogeschoolbrede overschrijding van de begroting personeelskosten); en aangezien er bovendien een grote financiële besparing moet worden gerealiseerd op de personeelsformatie in 2014.”

3.5. Op 10 juli 2013 beslist de algemeen directeur aan verzoeker geen toestemming te verlenen om zijn ambtshalve oppensioenstelling na de vol-

eindiging van het academiejaar 2012-2013 uit te stellen tot 1 februari 2014 op basis van de volgende motivering:

“- Robert Bogaerts bereikt in juli 2013 de leeftijd van 65 jaar. Naar aanleiding van zijn verzoek om het academiejaar te kunnen voleindigen, werd hem de toestemming verleend om het academiejaar 2012-2013 te voleindigen. Zijn benoeming werd dus verlengd en zijn pensioen gaat pas in op 01-10-2013.

- Naar aanleiding van de nieuwe decreetgeving waarbij de benoeming van personeelsleden na de voleindiging van het academiejaar nog kan verlengd worden met telkens maximum een academiejaar, diende Robert Bogaerts een verzoek in om verder aangesteld te worden tot en met 31-01-2014. Hij motiveert dit op basis van het feit dat hij opleidingsvoorzitter is van vier opleidingsonderdelen.

- Binnen de faculteit KASK-Koninklijk Conservatorium moet momenteel gerationaliseerd worden. Dit leidt tot een herschikking binnen de opleidingen waardoor de lesopdracht van Robert Bogaerts grotendeels kan verdeeld worden onder andere lesgevers. Zij vervullen nu al een deel van deze opdracht in samenwerking met Robert Bogaerts (in het bijzonder [...] en [...]).

- De noodzaak om qua timing momenteel in een (gedeeltelijke) vervanging van Robert Bogaerts te voorzien dringt zich op in het licht van een nakende visitatie over anderhalf jaar. Een nieuwe collega en een nieuw team dienen zich tijdig te kunnen inwerken, zodat zowel de reeds gehanteerde visie als de eventuele nieuwe beleidspunten gearticuleerd kunnen worden in het ZER en in het overleg met de visitatiecommissie. Dit sluit eveneens aan op een opmerking van de voorgaande visitatiecommissie, die opperde dat een zwakte van de opleiding zou kunnen zijn dat zij te zeer afhangt van de visie van één collega, namelijk Robert Bogaerts.

- De faculteit stelt voor om op basis van bovenstaande motivering het uitstellen van zijn ambtshalve oppensioenstelling negatief te adviseren.”

3.6. Op 19 september 2013 meldt de verwerende partij aan verzoeker dat hij gemachtigd is zijn rechten op een rustpensioen ten laste van de openbare schatkist te laten gelden en wordt hem eervol ontslag verleend met ingang van 1 oktober 2013.

IV. Ontvankelijkheid van het beroep

Standpunt van de partijen

4. Verzoeker stelt in het inleidend verzoekschrift omtrent zijn belang, dat de bestreden beslissing zijn verzoek tot uitstel van oppensioenstelling tot 31 januari 2014 weigert niettegenstaande “de redelijke verwachtingen” die de verwerende partij had gecreëerd dat dit uitstel zou worden toegekend. Zo heeft de vakgroepvoorzitter hem mondeling meegedeeld dat de verwerende partij positief stond tegenover een verlenging tot 31 januari 2014. Daarenboven vermeldt de studiegids hem voor het academiejaar 2013-2014 als docent van acht opleidingsonderdelen en als coördinator. Verzoeker stelt op basis van “deze legitieme verwachtingen” zijn formele pensioenaanvraag op 30 mei 2013 te hebben ingediend bij de pensioendienst voor de overheidssector, met ingangsdatum 1 februari 2014.

Verzoeker meent dat de verwerende partij hem moedwillig heeft misleid door “bewust dermate lang te wachten met het nemen van een formele beslissing zodat – in afwachting daarvan – voldoende nieuwe leerlingen konden worden [aangetrokken] op basis van de vermelding van [zijn] artiestennaam [...] als titularis/docent van maar liefst acht opleidingsonderdelen”. Die leerlingen hebben bij de aanvang van het academiejaar moeten vaststellen dat hij, in tegenstelling tot de vermelding in de studiegids, niet meer actief was in die opleidingen. Verzoeker meent dat hij daardoor “manifest ernstige reputatieschade” lijdt.

Daarenboven voert verzoeker aan dat hem het voordeel van de mogelijkheid tot verdere tewerkstelling tot 1 februari 2014 is ontnomen, wat hem financiële schade toebrengt.

Verzoeker besluit dat een vernietiging van de bestreden beslissing de voormelde gevolgen ongedaan kan maken. Vooreerst zal hij op basis van de vernietiging bij de burgerlijke rechter een schadevergoeding kunnen vorderen.

Daarnaast kan hij bij de leerlingen Drama en bij alle actoren in deze sector aantonen dat hij vragende partij was voor het verder actief blijven tot januari 2014, zodat hij niet onrechtmatig zijn naam heeft geleend voor de werving van studenten.

5. In de memorie van antwoord werpt de verwerende partij onder meer op dat verzoeker inmiddels met ingang van 1 oktober 2013 is gepensioneerd en dat de datum die hij voor zijn pensionering beoogde, 1 februari 2014, nakend is en noodzakelijk binnen het tijdsbestek van de huidige procedure zal vallen. Een eventuele nietigverklaring van de bestreden beslissing, mits een eventuele voor verzoeker gunstige nieuwe beslissing – “zou dit mogelijk zijn, quod non” – zal niet meebrengen dat de verlenging van verzoekers benoeming zich op effectieve wijze realiseert. De verwerende partij wijst erop dat verzoeker dit had kunnen doorkruisen door tegen de bestreden beslissing op te komen bij wege van een schorsingsprocedure, eventueel zelfs bij uiterst dringende noodzakelijkheid.

6. Verzoeker wijst er in de memorie van wederantwoord vooreerst op dat de Raad van State het bestaan aanvaardt van louter morele schade, hieronder begrepen reputatieschade, als voldoende grond ter vaststelling van een griefhoudend belang. Volgens verzoeker is de reden waarom niet tot een wijziging van de studiegids is overgegaan duidelijk: de verwerende partij wenste onder valse voorwendselen zoveel mogelijk leerlingen te lokken.

Voorts herhaalt verzoeker dat een vernietiging van de bestreden beslissing hem de mogelijkheid geeft om bij de burgerlijke rechter een schadevergoeding te vorderen en om aan te tonen dat hij niet onrechtmatig zijn naam heeft geleend voor de werving van studenten.

Daarenboven meent verzoeker dat het feit dat de door hem beoogde pensioendatum verstreken zal zijn op het ogenblik dat de Raad van State zich over het huidige beroep zal hebben uitgesproken, hem in geen geval zijn belang ontnemt. Verzoeker wijst andermaal op de mogelijkheid die hij heeft

“om op basis van een vernietigingsarrest [...] schadevergoeding te eisen bij de burgerlijke rechter”.

7. In zijn laatste memorie argumenteert verzoeker dat, rekening houdend met de pensioenwetgeving en met de levensverwachting van de Belgische mannen, hij “aan het einde van zijn leven, zonder de bestreden beslissing, 7.161,96 EUR meer ambtenarenpensioen verkregen [zou] hebben”. Het actueel belang van verzoeker “ligt in essentie in het bedrag van 7.161,96 EUR aan pensioen, dat hij misloopt”. Het feit dat de periode waarvoor uitstel van oppensioensstelling werd gevraagd, reeds verstreken is, doet geen afbreuk aan het belang.

Verzoeker wijst erop, met betrekking tot de mogelijk door de burgerlijke rechter toe te wijzen schadevergoeding, dat hij in de periode van 1 oktober 2013 tot 31 januari 2014 bovendien 13.714,12 euro is misgelopen als verschil tussen de wedde en het pensioen.

Verzoeker insisteert ten slotte op zijn moreel belang ingevolge het feit dat de verwerende partij heeft nagelaten de studiewijzer aan te passen. Ten gevolge hiervan hebben zijn huidige en toekomstige studenten en collega's er het raden naar waarom hij de opgegeven opleidingsonderdelen plotsklaps niet meer doceerde, alhoewel zijn naam nog wel in de studiewijzer stond. Een nietigverklaring en een nieuwe beslissing hieromtrent in tegenovergestelde zin zal zijn reputatie herstellen en biedt hem meer kansen om gecast te worden voor bepaalde rollen in theaterstukken of op televisie en zal ook een positief effect hebben op het aantal kijkers van de stukken waarin hij meespeelt.

Beoordeling

8. Het belang, waarvan een verzoeker blijk moet geven, dient te bestaan op het ogenblik van het indienen van het annulatieberoep en hij moet dat belang behouden tot aan de uitspraak. De aard van het belang kan weliswaar evolveren maar verzoeker moet minstens aannemelijk maken dat de gevraagde ver-

nietiging hem nog een concreet voordeel oplevert; dit voordeel moet in beginsel méér zijn dan de genoegdoening verbonden met het horen onwettig verklaren van de bestreden beslissing.

9. Verzoeker verliest uit het oog dat wat thans voorligt niet een foutieve vaststelling zou zijn, want in strijd met welbepaalde regelgeving, van de refertedatum van zijn ambtshalve pensionering noch een beslissing over een vrijwillige vervroegde pensionering zoals dat het geval was in arrest nr. 80.420 van 26 mei 1999 waarnaar verzoeker verwijst in zijn laatste memorie, maar wel een uitspraak of hem eventueel de gunst kan worden verleend om nog ná de normale uiterste datum van oppensioenstelling tewerkgesteld te blijven. Anders dan verzoeker het ziet, zou een nietigverklaring niet tot gevolg hebben dat hij geacht moet worden nog steeds vast benoemd te zijn gebleven in het ambt, laat staan dat zijn pensioen herberekend zou moeten worden. Aangezien er geen rechtsplicht bestaat in hoofde van de verwerende partij om de gevraagde toestemming te verlenen, desnoods met terugwerkende kracht, zal zij na een gebeurlijke nietigverklaring bovendien slechts kunnen vaststellen dat de vraag ingevolge het tijdsverloop en de leeftijd van verzoeker ondertussen zonder voorwerp is geworden.

10. Het voordeel dat verzoeker met het voorliggend beroep oorspronkelijk nastreefde bestond er essentieel in, door de nietigverklaring, een nieuwe kans te verwerven om voorbij de datum van 1 oktober 2013 tewerkgesteld te blijven. Zoals verzoeker zelf erkent, kan een nietigverklaring van de bestreden beslissing hem thans niet meer dit voordeel opleveren.

11. Blijft dan de vraag welk voordeel verzoeker nog uit een vernietigingsarrest kan halen en of dit voordeel volstaat om zijn belang te verantwoorden. De Raad van State moet bij het beantwoorden van deze vraag acht slaan op hetgeen verzoeker daaromtrent zelf aanvoert, aangezien het een verzoekende partij toevalt om haar belang aan te tonen, wanneer dit in vraag wordt gesteld.

12. Uit het betoog van verzoeker blijkt dat hij zijn belang in de eerste plaats en dit reeds in het inleidend verzoekschrift, situeert in het verkrijgen van een schadevergoeding voor de justitiële rechter, inzonderheid voor gederfd loon en eventueel voor gederfd pensioen.

Dat belang is echter niet rechtstreeks verbonden aan het uit het rechtsverkeer verwijderen van de bestreden bestuurshandeling, maar aan het gegrond horen verklaren van een middel met het oog op de bewijsvoering in een andere procedure. Een dergelijk belang is een onrechtstreeks belang dat niet volstaat voor de ontvankelijkheid van het beroep.

13. In het inleidend verzoekschrift, herhaald in de memorie van wederantwoord en de laatste memorie, voert verzoeker ook aan dat zijn reputatie is geschaad.

De reputatieschade die verzoeker aanhaalt, steunt op een vermeend verband tussen de opname van zijn naam in de studiegids voor het academiejaar 2013-2014 en (de datum van) de bestreden weigering.

Waar verzoeker verwijst naar het door hem voorgelegde stuk 10 waaruit zou blijken dat de verwerende partij positief stond tegenover de verlenging en op grond waarvan hij op 30 mei 2013 zijn formele pensioenaanvraag met ingangsdatum 1 februari 2014 heeft ingediend, blijkt uit de bijlage bij datzelfde stuk dat de decaan bij e-mail van 30 mei 2013 verzoeker erop heeft gewezen dat pas eerstdaags een definitief antwoord kon worden geven wat de mogelijkheden zijn in het kader van de School of Arts. Waar verzoeker uit de vermelding van zijn naam in de studiegids voor het academiejaar 2013-2014 een bewuste handelwijze van de verwerende partij afleidt om zoveel mogelijk studenten aan te trekken voor de opleiding vooraleer een beslissing te nemen, en waardoor aldus studenten zijn misleid, steunt deze opvatting op veronderstellingen. Bovendien wenst verzoeker met een vernietigingsarrest aan te tonen “dat hij wel degelijk vragende partij was voor het verder actief blijven tot januari 2014, zodat hij

niet onrechtmatig zijn naam heeft verleend voor de werving van studenten”. Verzoeker kan dit evengoed aantonen met de bestreden beslissing waaruit blijkt dat hij vragende partij was en in de limiet met huidig arrest. Dat een nietigverklaring meer opdrachten kan opleveren en kijkers zal lokken naar zijn acteerprestaties is geheel hypothetisch en daarenboven een zo mogelijk nog meer onrechtstreeks belang. Verzoeker maakt niet aannemelijk dat zijn reputatie door de bestreden beslissing wordt geschaad en verwijst ten onrechte naar een moreel belang.

14. Wat voorafgaat leidt tot de conclusie dat verzoeker niet langer getuigt van het rechtens vereiste belang bij zijn beroep.

BESLISSING

1. De Raad van State verwerpt het beroep.

2. De verzoekende partij wordt verwezen in de kosten van het beroep tot nietigverklaring, begroot op 175 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 14 maart 2016, door de Raad van State, IXe kamer, samengesteld uit:

Geert Van Haegendoren,	kamervoorzitter,
Bruno Seutin,	staatsraad,
Bert Thys,	staatsraad,
bijgestaan door	
Vera Wauters,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Vera Wauters

Geert Van Haegendoren